

ПРОВЕРКА НА ЗАКОНА НА ОМ

Методически указания

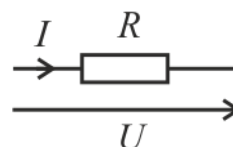
Целта на упражнението е учениците да проверят верността на Закона на Ом чрез експериментални и теоретични изследвания.

1. Използвани виртуални уреди

Уред	Брой
Източник на постоянно напрежение DC $U=(0...30)$ V	1
Цифров измервателен уред (мултицет)	2
Регулируем резистор (декада) $R=(0...10)$ k Ω	1

2. Теоретична постановка

Един от основните физически закони е т.нар. Закон на Ом. Той гласи, че ако през даден участък от електрическа верига със съпротивление R се приложи напрежение U , през него ще протече ток с големина I (фиг. 1 фиг.).

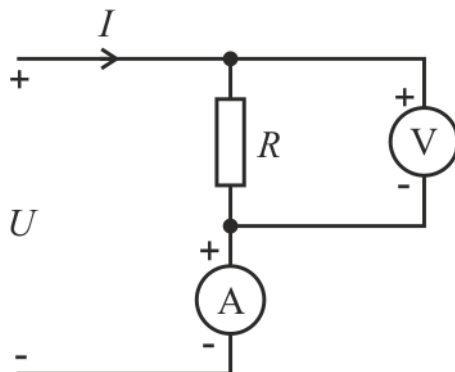
Фиг. 1. Участък от електрическа верига

$$I = \frac{U}{R}. \quad (1)$$

3. Задачи за изпълнение

Задача 1. Да се изследва влиянието на съпротивлението на резистор върху големината на тока.

Стъпка 1. Да се свърже схемата от фиг. 2.

Фиг. 2. Схема на опитната постановка

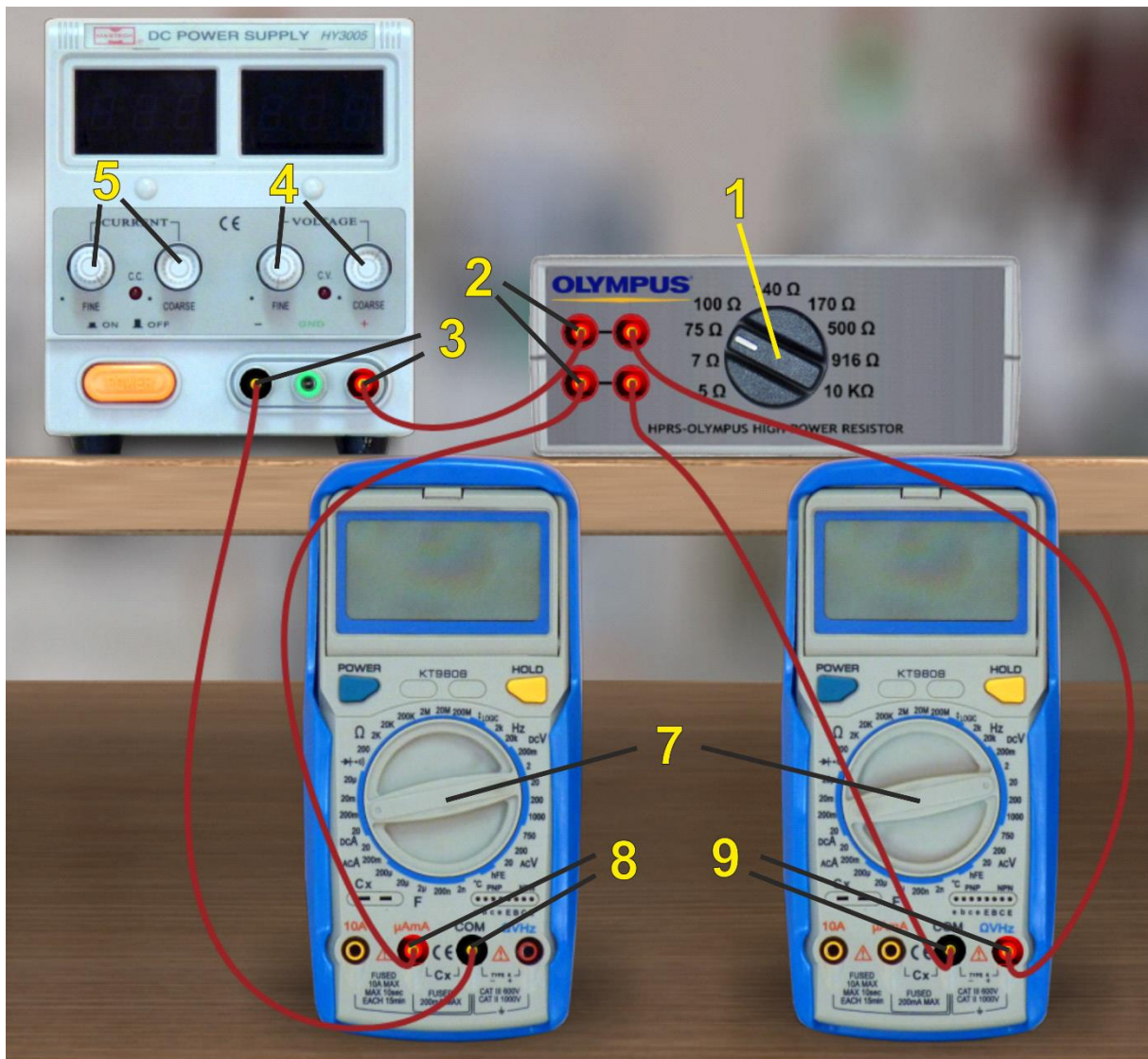
- Превключвателят за обхват на единия мултицет да се постави в режим за измерване на постоянен ток (DCA). Избира се обхват 200 mA. Уредът да се свърже последователно с регулируемия резистор. За целта да се използват клемата **COM** (означена с минус (-) на фиг. 1) и клемата **μAmA** (означена с плюс (+) на фиг. 1);

Забележка: За да се свържат две клеми, трябва да се натисне левия бутон на мишката върху едната от тях и да се завлече до втората.

- Вторият измервателен уред да се постави в режим за измерване на постоянно напрежение (DCV) с обхват 20 V и да се свърже паралелно (успоредно) на резистора. За измерване на напрежение се използват клемата **COM** (минус) и клемата **ΩVHz** (плюс);

Забележка: При натискане левия бутон на мишката върху някой от проводниците, неговата траектория може да се променя.

- Схемата да се захрани от постояннотоковия източник, използвайки червената и черната му клема;
- Примерно свързване на уредите е представено на фиг. 3.

Фиг. 3. Примерно свързване на виртуалните уреди:

1 – превключвател на съпротивление; 2 – клеми на резистора (декадата);
 3 – захранващи клеми на източника; 4 – потенциометри за регулиране на
 напрежение; 5 – потенциометри за регулиране на ток; 7 – превключвател на
 обхват; 8 – клеми за измерване на ток; 9 – клеми за измерване на напрежение

Стъпка 2. Да се изследва зависимостта на тока във веригата от съпротивлението на резистора (декадата).

- Да се включат двата мултицета чрез бутоните **Power**;
- Постояннотоковият източник да се включи от бутона **Power**. Потенциометърът за ток (**CURRENT**) с надпис **Coarse** да се завърти няколко пъти по посока на часовниковата стрелка;

- Да се подаде напрежение 10 V от захранващия източник чрез неговите потенциометри **VOLTAGE** за груба и фина настройка;
- Да се начертае табл. 1;
- За всяка от зададените стойности на съпротивлението в табл. 1, да се:
  - измери и запише напрежението върху резистора;
  - измери и запише токът през резистора;
  - провери законът на Ом използвайки уравнение (1). Да се сравнят измерените и изчислените стойности.

Таблица 1.

Съпротивление, Ω	Напрежение, V	Ток, mA	
		Измерен	Изчислен
75			
100			
140			
170			
500			
916			
10000			

4. Контролни въпроси

1. Какво гласи законът на Ом?
2. Как ще се измени големината на тока във веригата при зададено напрежение, ако съпротивлението се намали 2 пъти?
3. Как ще се измени големината на тока във веригата, ако напрежението се увеличи двойно?

Литература

[1]. Учебник.